

ПЕРНИКЕН МУЗЕЙ
1891-1986

СТАРИТЪ РУДНИЦИ

1891

*Черното злато - Съдбата на
Перник*

Мината и градът

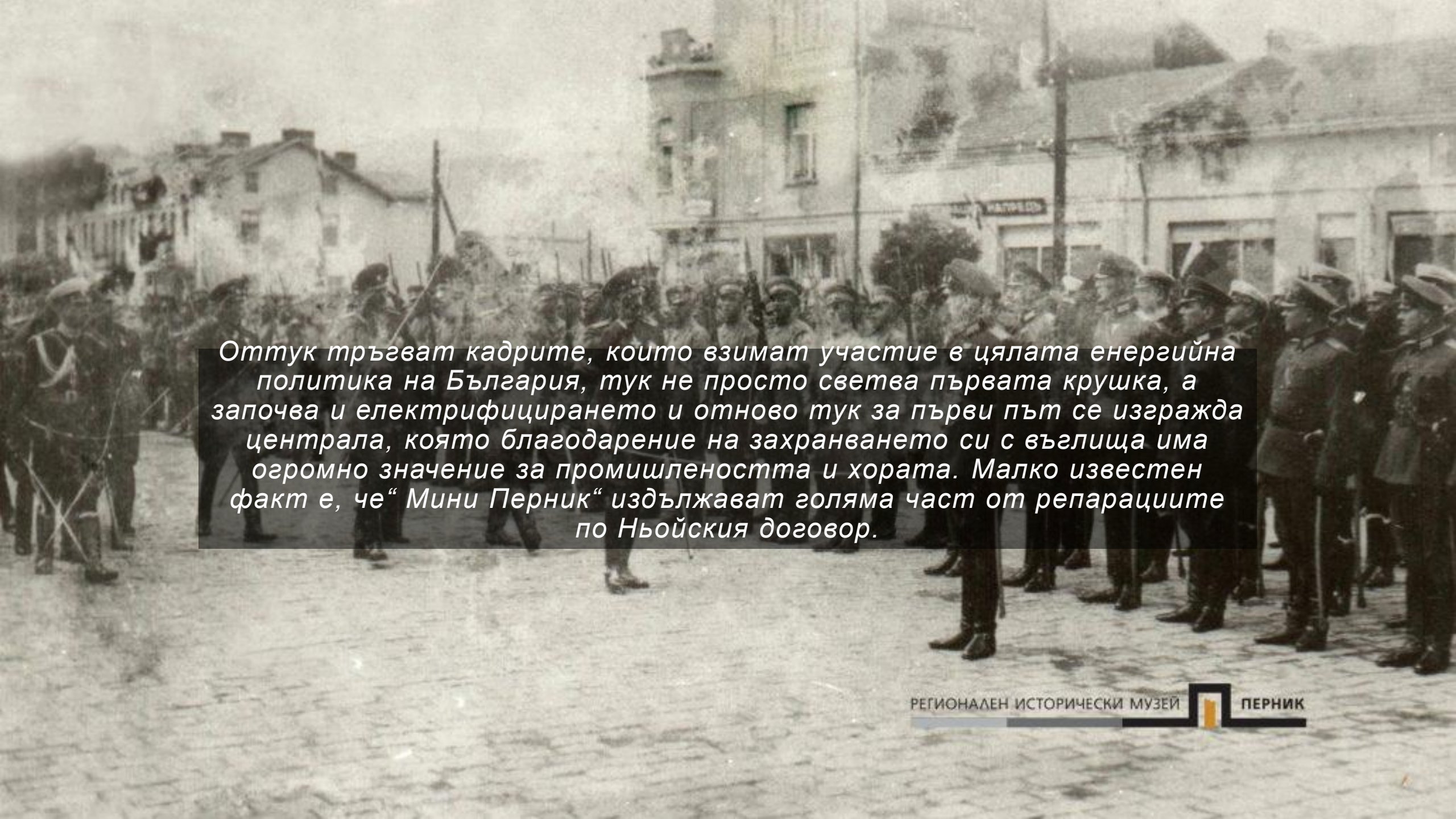
- ✓ 1891г- експлоатация на богатите залежи на каменни въглища от държавата.
-следователно бързо се разширява мината
-нараства производството
-увеличава се броят на жителите на града

Най - бързо развиващата се икономика в региона

Въгледобивът дава силен тласък в развитието на страната в следосвобожденския период, както следва:

- ✓ *индустриален и икономически подем;*
- ✓ *завидна социална политика;*
- ✓ *бързо нарастване на населението;*
- ✓ *естествено развита инфраструктура;*

Оттук тръгват кадрите, които взимат участие в цялата енергийна политика на България, тук не просто светва първата крушка, а започва и електрифицирането и отново тук за първи път се изгражда централа, която благодарение на захранването си с въглища има огромно значение за промишлеността и хората. Малко известен факт е, че "Мини Перник" издължават голяма част от репарациите по Ньойския договор.

Ползи и вреди от ползата на черното злато

Предимства:

- *Развитие на националните запаси;*
- *Полза на надеждно и евтино гориво с изобилие от приложения;*
- *Създаване множество работни места;*

Недостатъци:

- *Не е нито устойчива, нито възобновяема енергия;*
- *Вреди многократно на околната среда, както и на човешкото здраве;*
- *Опасни условия на труд;*

✓ културни дейности и институции са подкрепяни от мината

-1991 се създава първият граждански оркестър към минната компания „Мини Перник“

-1919 се създава началото на професионален театър още преди Перник да се обособи като град

-1925 „Мини Перник“ получава статут на автономно предприятие
=въвежда се разпределение на процент от печалбата между работниците

- ✓ В средата на 20-те години на ХХв. 3% от фондовете на мината били заделени за издръжката на миннотехническото училище, за хонорари, командировки с цел специализации, за премии за научни трудове по минно дело в България, награди за изобретения и др.

- ✓ 2,5% от приходите били насочени към фонд за културно-социални и здравни нужди на работниците

В следващите няколко години в резултат на реструктуриране на производството и на концентрацията на капитали и работна ръка компанията се превръща в индустриален комплекс от нов тип. Той обхваща всички минни басейни, собственост на Българската държава. Като краен резултат от този процес през 1934 година автономното предприятие става главен управител на всички държавни мини с разнообразни природни ресурси

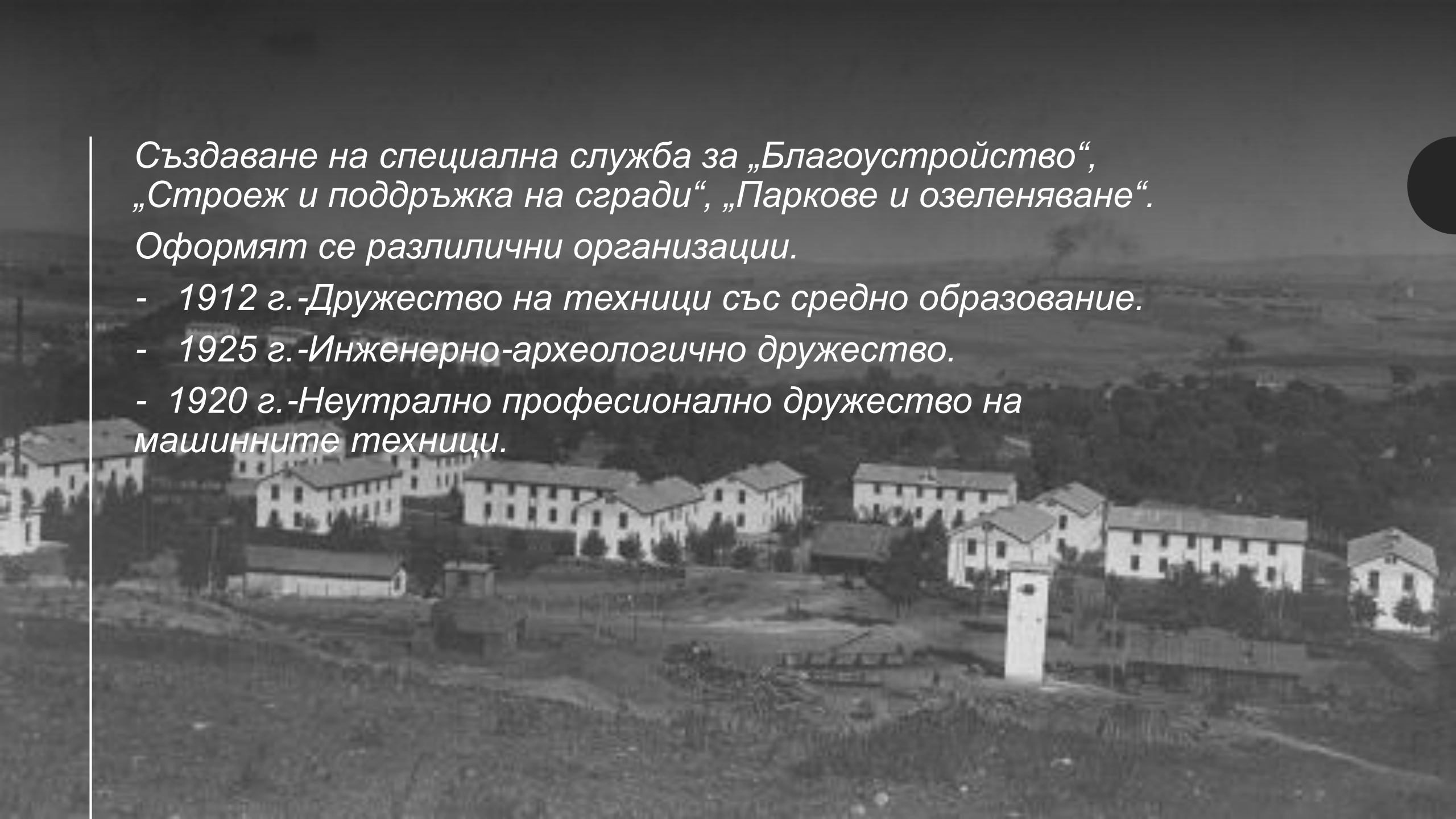

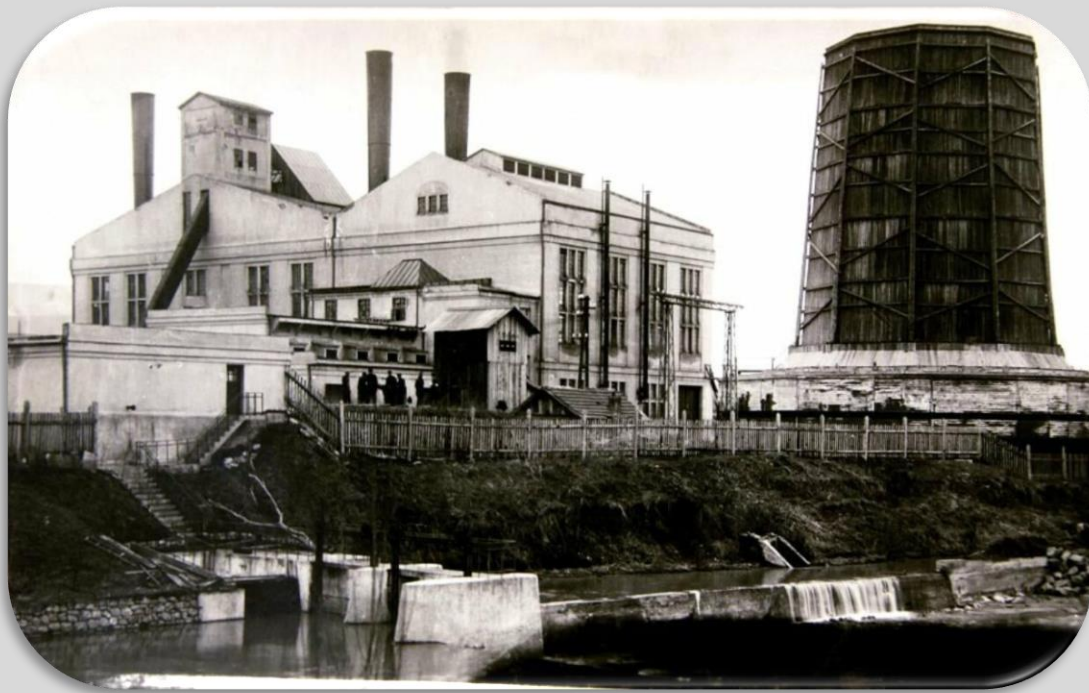
✓ 1929 г – цар Борис III обявява
Перник за град с днешния център.

Създаване на специална служба за „Благоустройство“, „Строеж и поддръжка на сгради“, „Паркове и озеленяване“.

Оформят се различни организации.

- 1912 г.-Дружество на техници със средно образование.*
- 1925 г.-Инженерно-археологично дружество.*
- 1920 г.-Неутрално професионално дружество на машинните техници.*

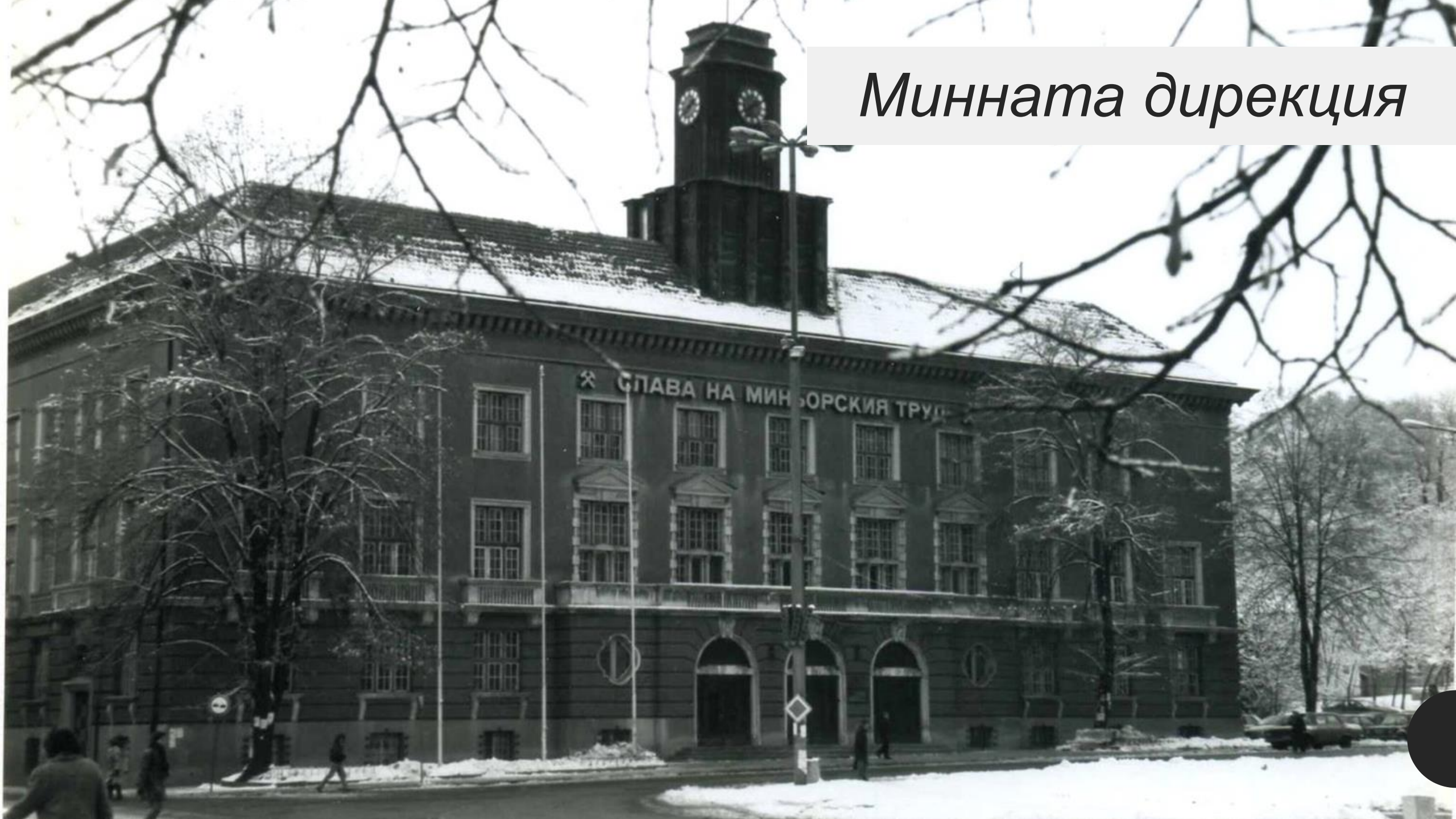
- ✓ Благодарение на мината градът се социализира.
- ✓ След 50-те години на 20-ти век се развива металургичната промишленост

-Градът установява контакти с всички краища на света.

-Превръща се в база за развиване на различни дейности.

Минната дирекция

✓ Построена е през 1932 г.
по план на архитектите Коста
Николов и Илия Попов

Минен музей

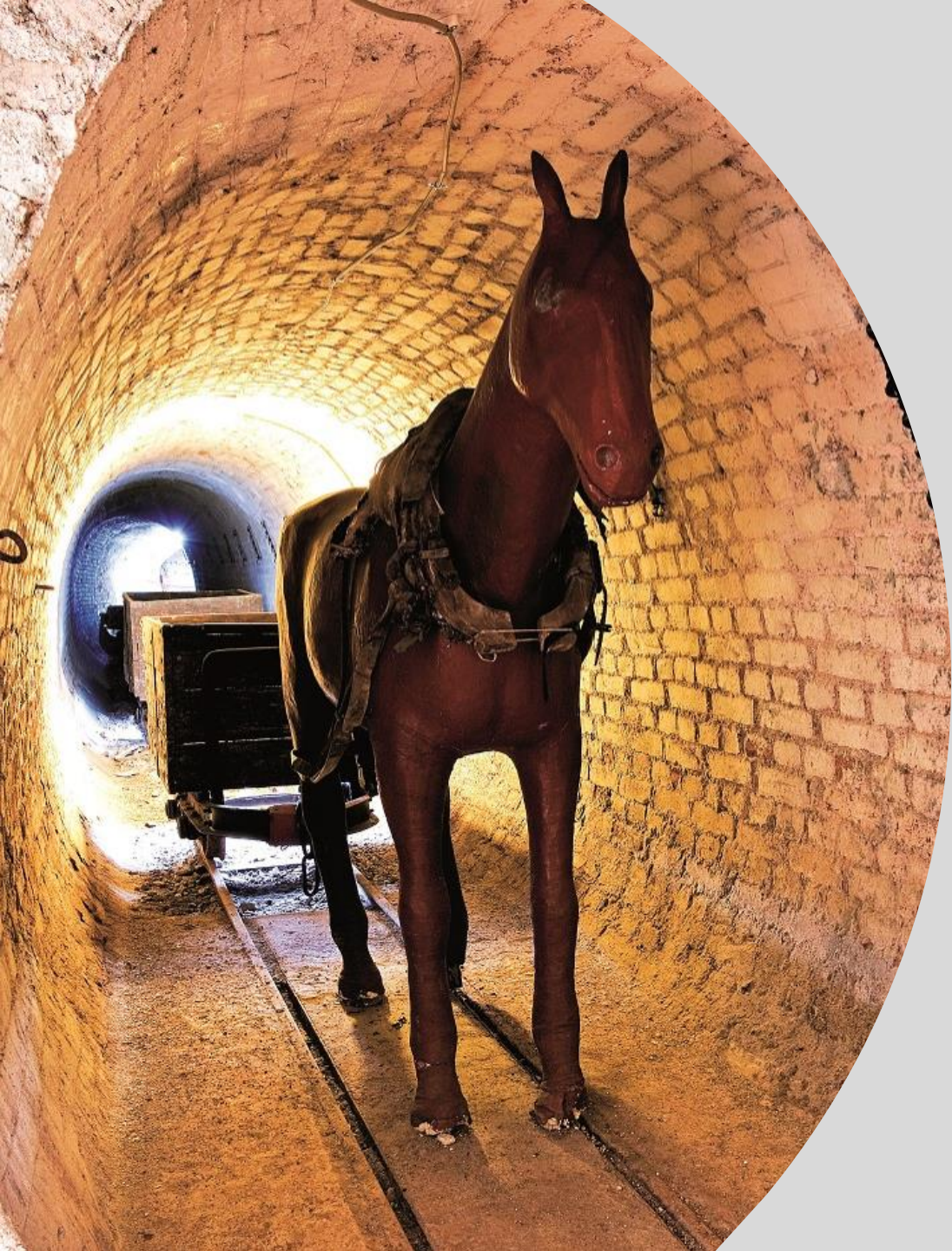

- ✓ До входа на подземния музей е запазено вкаменено дърво на повече от 5 млн. години. Наричат го „дървото на щастието“. На влизане в мината миньорите го докосвали за късмет.
-

В предверието на всяка мина задължително имало кът с икона –за да ѝ се помолят работниците на влизане да няма инциденти и затрупвания, да се завърнат от смяна невредими. Българският светец Иван Рилски е небесният покровител на миньорите. Легендата разказва, че св. Иван Рилски се явил в съня на един човек, посочил му мястото и му казал: „Там започнете да копаете и ще откриете черно злато”. Години по-късно група миньори били затрупани при срутване на земни пластове. В момента, когато вече се били отчаяли и очаквали смъртта, се появил мъж, целият в бяло. Носел в ръката си светилник. Благодарение на водачеството му те успели да намерят проход и да излязат навън. Човекът, който сънувал „черното злато”, казал: „Аз го познах. Това е св. Иван Рилски, който дойде да ни спаси”. Оттогава миньорите вярват, че светията е техният покровител на небето. В някои рудници е имало цели подземни параклиси. А от март 2012 г. в Подземния минен музей е поставен иконостас на св. Иван Рилски.

- ✓ Първоначално и в България, и по света въглищата са се копаели и изнасяли изцяло на ръка – с ръчни колички и други ръчни съоръжения. След 1896 г. във въгледобива започват да се използват специална порода полуслепи коне. В мините, е имало цели конюшни, а животните от тях никога не напускали обиталището си под земята. Когато остарявали и били твърде уморени да изпълняват задачата си, конете били изнасяни в специални ферми, направени за тях, в които живеели до края на дните си.

-Уникален за Балканския полуостров.

-Надземна част.

✓ *В централната партерна част на Минната дирекция.*

✓ *Богата музейна експозиция.*

-Само музеят в Бохум, Германия, може да се мери с него по площ и обемно пространство

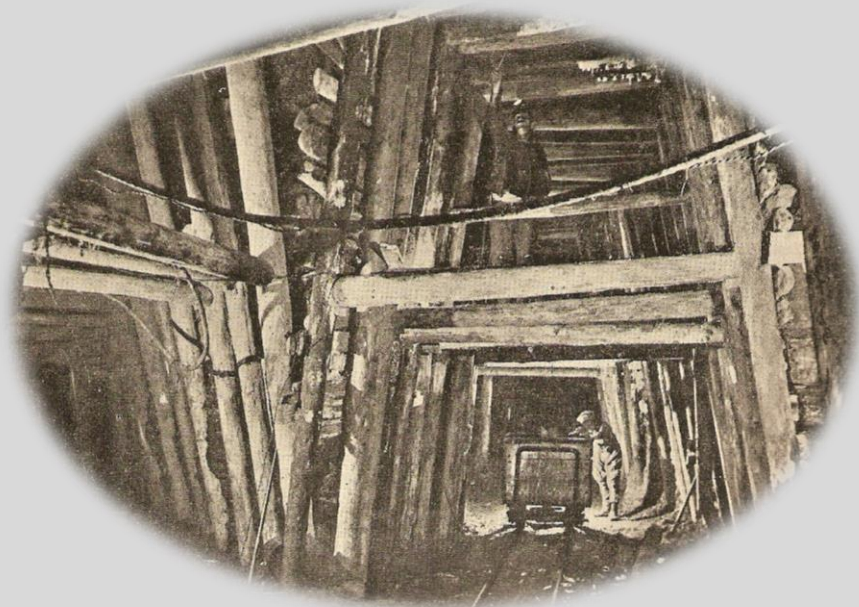

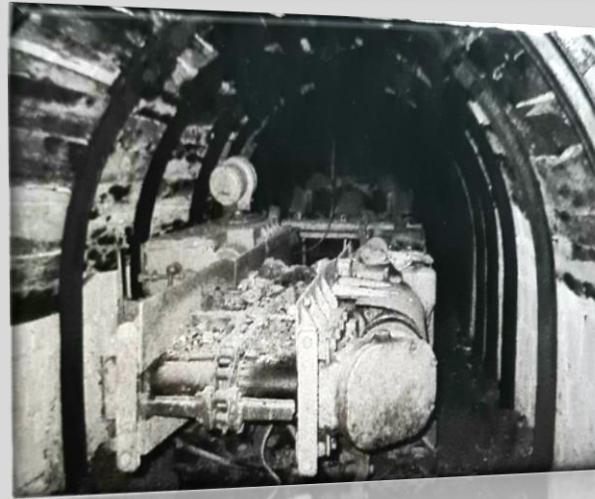
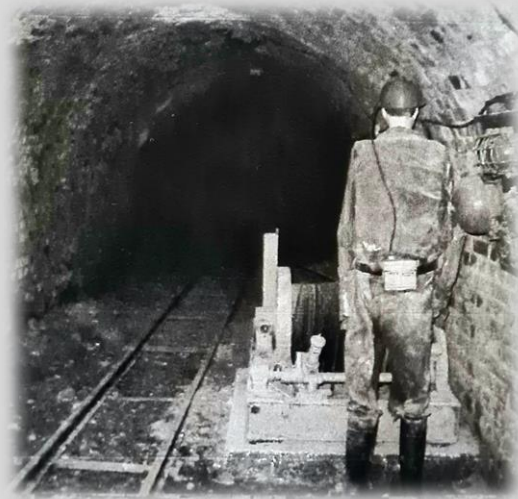
==

- ✓ 17.08.1881 г.-направена е първата копка на първия руднек в България.
 - =Може да се влезе 50 м. под земята и 250 м. навътре.
 - „Руднична галерия“-единствен по рода си в България
 - =Експонатите са подредени в хронологичен ред(проследяват развиването на мината)

Експозиция „Руднична галерия“

- ✓ *през годините има различни начини за извозване на въглищата.*
- ✓ *за развиването на мината е писано в множество сборници.*

„Мини Перник“ в наши дни

- ✓ *Началото на XXI век собствеността на дружеството е отдадена на концесия или приватизирана, рудниците функционират като частни обекти и практикуват единствено открит възледобив;*

Делят се на две групи – Фокусирани (северно от град Перник, почти цялата урбанизирана територия на Перник) и Дисперсни (малки по площ в близост до селата);

-Градът остава популярен с минното си дело дори след закриването на мината.

- ✓ Тя се превръща в паметник на културата за града, притежаващ архитектурни и пространствени знаци.*

Днес градът преосмисля бъдещото си развитие на базата на индустриалното си наследство, което се реструктурира и реформира. В него се вписва и променената роля на „Мини Перник“. Мината запазва своето значение със символиката на останалия традиционен за града празничен календар, с архитектурните и пространствени знаци и сгради, превърнати в уникални паметници на културата.
